

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 9 του Μην 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 98

Ο ΝΟΥΜΑΣ, ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΔΩΔΕΚΑΣΕΛΙΔΟΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΡΟΜΑΝΤΣΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ — ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΥ ΡΟΜΗΙΣΩΝΟΥ

Η ΒΑΒΩ Η ΤΑΣΙΑ

Σάν ήρθαν άμετροι οι άχτροι
τό πήραν τόμοφο καθέρι
έσυραν σκλάβαις νεϊούς και νεϊές
πήραν κι' άσημια θυμωγές
κι' άχτρος τό Γιάννο άποθυμά
μά έκείος στό σπῆτι πολεμά
γύρω τριγύρου έχουν έρτη
κι' αυτός άλλάργα τοίς κρατεί
Κόντά του ή βάβω του ή Τασιά
δάνει καινούργια φορεσιά
κ' ή νεϊά γυναίκα του ή Μαρώ
κάνει στό κόνισμα σταυρό
και τάστρι ή κόρη του Αύγη
σκυμμένη κάνει προσευχή.
Σάν φόρεσε τήν φορεσιά
του είπεν ή βάβω του ή Τασιά
«Άκου, παιδί μου, έσύ Γιαννιά...
»μην μάς μολέψουν τή γενιά
»έχεις γυναίκα πούνε νιά,
»κ' έχεις κοπέλλα παρανιά
»δόςε σέ μάς μια μαχαίριγιά
»κ' ύστερα βάλε μάς φωτιά
»και μέσ' στην πρώτη τήν αύγη
»πετάξου έσύ μέσ' στη σφαγή.
»—Μάννα μου, δός μου, τήν εύχή.
»—Μ' δλι μεν, γυιέ μου, τήν εύχή.
»Άρκοϋδι νάβγης τό ταχύ».
Κατάστηθα τήν μαχαίριγιά,
έδέχτηκε ύστερα ή γρηγιά
κ' ή νεϊά γυναίκα του ή Μαρώ
τόν άσπρο έδωκε λαιμό
κάτω άπ' τή δόξα της μάλλια
κοντά στις δυό σειρές φλουριγιά
και μέσ' στα χέργια ή Αύγη κρατεί
τήν όλοδάκρυτη μορφή
και στη θερμή τήν προσευχή
έφυγε ή άσπρη της ψυχή.
Κ' έκεί που στάθηκε ή Τασιά
γίνηκεν ύστερα Έκκλησιά
κ' έκεί που σφάχτηκε ή Μαρώ
σταίνουσι οι νεϊοί κ' οι νεϊές χορό
κ' έκεί που πλάγιασε ή Αύγη
πλήθος νά κρίνα έκεί έχουν βγή...

ΜΑΡΚΟΣ ΑΥΓΕΡΗΣ

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΛΩΠΟΔΥΤΕΣ

... Μία είδηση, που πρό πολλού είχε
βγή μά ήταν ακόμα άμφιβολή, ότι ή Βουλή θά
συγκληθη εις έκτακτο σύνοδο, τώρα πιστοποιή-
θηκε. Τι νά σου πώ, φίλε... Είχε γίνει και πέρσι
τό ίδιο. Άς αφήσουμε ότι αυτό τό έκτρωμα
τό όποιον λέγεται Έκτακτος Σύνοδος, σέ κα-
νένα άλλο κράτος δέν γίνεται (έκτός πιά άν
είναι πόλεμος), και όπου οι άνθρωποι είναι
καθαυτού πατριώτες χωρίς νά τό ρεκλαμάρουν
και νά ξεκουφαίνουσι ταυτιά μας με αυτό. Άς
αφήσουμε που σέ όποιοδήποτε άλλο μέρος τά
αίσχη και οι τραμάρες, που παίζονται επάνου
σαυτή τή σκηνή, τήν λεγομένη Έλληνική
Βουλή, ούτε στό όνειρό τους τά ξέρουν. Άς
αφήσουμε που άλλοι ή φιλοτιμία δέν είναι τό-
σον φτηνή και δέν βρίσκεται άπό κάτω άπ' τά
παπούτσια των κυριων βουλευτων ούτε εις τό
στραβό καπέλλο του κουτσαβάκη, που ζητεί
ικάνο ποίηση δια τήν προσ-
βλήθεισαν τιμήν του. Άς αφή-
σουμε που έκεί (δηλ. σέ όποιο άλλο μέρος έκ-
τός στην Έλλάδα) δέν τρώγουν όλόκληρη συ-
νεδρίαση για νά γραφή στα πρακτικά της Βου-
λης ή τάδε λέξη που πασάλειψε τόν τάδε Βου-
λευτή και ούτε λύνονται άπ' τό ιερό έκείνο
βήμα, άπ' τό βήμα του λαού, οι προσωπικές
διαφορές και τά κομματικά συμφέροντα κάτω
άπ' τή μουτσούνα του εθνικού συμφέροντος.
Άς αφήσουμε... άλλ' είναι τόσο πολλά, τόσο
πολλά! Που νά κάθουμαι νά ταραδιάσω όλα;

(*) Αυτό τό γράμμα μάς έστάλθηκε άπ' έξω, άπό τήν
Τουρκιά, και τό δημοσιεύουμε δώ για πρώτο άρθρο, γιατί
τ' άξιζει. Οι βουλευτές μας δε θά τό διαβάσουν— τό ξέ-
ρομε. Μά κι' άν τό διαβάσουν—πάλι τό ξέρομε κι' αυτό
—θά γελάσουν μαζί μας πούζομε τήν άνοητία νά πιστεύομε
πως ιδρώνει ταυτί τους άπό τέτοια. Τόν παρ ά θά τόν πά-
ρουν αυτό, χωρίς νά λογαριάζουν ά π ο υ θά τόν κά-
ρουν και χωρίς νά ντρέπονται νά ζητάνε ταμεία για τήν
Έθνική Άμυνα, τήν ίδια στιγμή που γυμνώνουν άσυνεί-
δητα τό Έθνικό Ταμείο.

Μήπως και σεις δέν τά ξέρετε; Δέν πονάτε
γι αυτό; Μήπως δέν κλαίτε για τήν καχοριζι-
κιά; Γιατί νά ξύνω πληγές περασμένες;
Θέλω νά πώ για συμπέρασμα ότι οι βουλευταί
μας είναι φιγουρίνια βουλευτων και γι' αυτό εί-
ναι και... άμίμητοι.

Θάπορες βέβαια, φίλε Νουμά, για τήν πο-
λυλογία μου, άπου έκεί άπ' όπου θάρχιζα, δέν
έφθασα άκόμα. Άλλ' άπόδωσέ το, κατά τόν
Ρεϊδη, στην γεροντική μου ηλικία. Πλήν μ'
όλα ταύτα θά μπορούσα νά δικαιολογηθώ άν
σου έλεγα ότι, όταν πιάση κανείς νά γραφή για
τέτοια ζητήματα πέφτει σέ χάος και δέν ξέρει
τί πρώτο νά πῆ. Τόσα και τόσα βιβλία έκδί-
δονται. Μά νομίζω ότι θάταν άνάγκη και
κανένα δικάτομο μυθιστόρημα νά έκδοθη σάν
τόν Περιπλανώμενος, όπου με ίδια δύναμη νά
περιγράφονται τά χάλια μας και νά μήν έχουν
τελειωμό...

Έλεγα λοιπόν για τους χαριτωμένους μας
βουλευτάς. Πέρσι κάμαν μία Έκτακτο και
πήραν τόση άποζημίωση. Είναι όλοι τους καμ-
μιά διακοσαριά. Λέγουν ότι τους δίνουν χί-
λιες δραχμές, άλλοι μούπαν δυό
χιλιάδες. Αυτά τά χρήματα τά πήραν
πέρσι, έκτός έκείνα που πέρνουν τακτικά, και
έκαμαν μία τρύπα στο νερό. Θά τά πάρουν και
φέτος γιατί λέγουν δε προσβαίνουσι νά ψηφίσουν
όλα τά νομοσχέδια... Ο Θεός νά μάς λυπηθη.
Γιατί όταν πέση κανείς σέ χέρια άσυνειδήτων
μόνο άπ' τό Θεό νά καρτερά σωτηρία με κανένα
θαύμα. Άλλά τά θαύματα πέταξαν τώρα και
δυό χιλιάδες χρόνια και έχουμε τήν άλήθεια γυ-
μνή μπροστά μας και μάς φοβερίζει.

Παραπονούμαστε πως δέν έχουμε χρήματα
για τό στρατό μας και δίνουμε ή καλύτερα μάς
κλέπτουν οι βουλευταί δυό χρόνια στη σειρά
τόσες χιλιάδες δραχμές. Τι άλλο θέλουμε; τόν
παπά; Άμ έτσι που πάμε ούτε παπάς μάς
χρειάζεται.

Άχ! πως ήθελα οι βουλευταί μας νά
σκέπτονταν έτσι: «Είμαστε, δοξα τώ Θεώ,
πλούσιοι οι περισσότεροι, άν όχι όλοι (και πρέ-
πει νά ναι όλοι γιατί άν δέν είσαι πλούσιος δέν
γίνεσαι βουλευτής) Πέρσι πήραμε άποζημίωση
τόσες δραχμές. Η άνάγκη τήφερε νά μάς δώ-
σουν και φέτος, άπου δέν άνοίξαμε τά μάτια
για μας και δέν είχαμε τόν νοϋ στο κεφάλι νά
τελειώσουμε σάν καλοί πατριώτες, τι είχαμε
νά κάμουμε και νά γυρίσουμε στα σπίτια μας
με τή συνείδηση καθαρή και με τήν εύχαρί-
στηση που εκπληρώσαμε τό άγιο μας καθήκον.
Άλλ' όχι! έμεεις τέτοιες δοκιμασίες δέν τίς
τρώμε! Όχι! δέν πουλάμε για χίλιες δραχμές
τή συνείδησή μας. Τα χρήματα αυτά δέν τά
θέλουμε. Θά γίνουσι φωτιά νά μάς κάψουν. Όχι!

αυτά φθάνουν για τρεις πυροβολαρχίες του στρατού, που είναι τσίτσιδος και δεν έχει τουφέκι. Αν χρειασθούν κι άλλα, δίνουμε κι απ' την τσέπη μας. Η ψυχή μας δε βαστά σε τέτοιο εξευτελισμό, δεν βαστά την κατάρρα έλοκλήρου του έθνους που θα παρακολουθή κάθε βήμά μας στραβά. ...»

«Ηθέλα έτσι να σκέπτονταν οι βουλευταί μας και τότε πολλά καλά θα βλέπαμε. Διότι για να φθάσουν σαυτή την σκέψη πολύ σκουριά πρέπει να ρίξουν από πάνω τους. Δεν θέλω να μου ποθνε πώς ζητώ παράλογα πράματα, όπως δηλ. χρηματική θυσία. Έκείνοι που ξεδεύουν είκοσι και τριάντα και περισσότερες χιλιάδες για τις εκλογές, έχουν νομίζω και κάτι τι για το έθνος. Έπειτα δεν λογαριάζετε την μεγάλην ωφέλεια απ' τον έξω Έλληνισμό, όταν δὴ μιὰ τέτοια πράξη των πατέρων του έθνους; Πόσοι τώρα έχουν το χέρι τους στην τσέπη και φοβούνται να το βγάλουν γιατί λένε—και δεν τους άδικώ—δτι δεν έχουν εμπιστοσύνη να δώσουν ;

Αυτά, φίλε Νουμά, είχα να σε γράψω και να ελαφρώσω το βάρος που πατεί στην καρδιά μου. Γιατί όταν έμαθα πώς θα συγκληθή και πάλι Σύνοδος έσχημάτισα την πεποίθηση ότι οι βουλευταί γύραν νέον τρόπο, πιδ τεχνικό, να γυμνώνουν το κράτος και εβθε ο Θεός να με βγάλη άπατημένο...

Πόλη, Απρίλης του 1904.

ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ
Φίλος του «Νουμά»

ANEMOTΡΑΓΟΥΔΑ

Κί' αν μου σφίγγει ο πόνος την καρδιά κι' η λύπη άχόρταγα μου κρυφотρώει τα στήθια κι' αν άγρυπνος με κλάψες κι' αναστενάγματα περνά πάντα της βραδιάς το μάκρμα, κι' αν σκάνω, κι' αν ζω πνιμένος στην άπολπισιά και στο βαθύ σκοτάδι, κι' αν... ξεψυχώ... σύ, ποῦ το ξέρεις ;

Έγώ, εγώ πεθαίνω, εγώ σβύνω και λυώνω μέρα τη μέρα.

Το φως του ήλιου το λαμπερό με θαμπώνει και το φέβγω' του θλιμμένου φεγγαριού η άχνάδα μ' αλαφρόνει και το βαθύ πολύ βαθύ σκοτάδι μ' ανασταίνει. Σαν το σύννεφο σκεπάζη, πυκνός και πλατύ, τον ξάστερο ούρανο και σκοτεινιάση η γης, τα πουλάκια φτερουγίζουν φοβισμένα στις φωλιές, τους και χλωμαίνει ο κάμπος γύρα' στη μπόρα όλα δειλιάζουν και πά να κρυφτούνε, μα εγώ στέκουμαι να βραχώ' μ' άρέσει να τρώγω τις μπόρες και τις φουρτούνες, έτσι άπροστάτευτα στην έρημιά. Στην άνοιασιά' αφτή βρισκω τη χαρά μου κ' αιστάνουμαι τη μεγαλύτερη ευτυχία.

Το καρδάκι με μπουνάτσ' άρμενίζει κοντά στο χαλικοστρωμένο ακρογιάλι. λέν πώς είναι είν' όμορφο να κοιτῆς τα μικρά κυματάκια που σπάνε στις μπάντες του γλυκά κι' άπαλά, και πώς είναι μεθυστικό ναούρισμα να ξαπλώνεσαι κάτ' απ' τη μαίστρα και το δροσερό άγεράκι της στεριάς να σ' ανεμίζει τα μαλλάκια σου χαδεφτά, χαδεφτά.

Έγώ θέλω νύμαι κουκουλομένος μέσ' την καμπίνα και να κοιμούμαι.

Έκει χάμου στα πόδια σου κατι σπαράζει, ξεψυχά—γυρίζεις τα μάτια σου και φέβγεις, βάνεις στο νοῦ σου χαρῆς και γέλια, μὴν τύχη και λυπηθῆς.

Κακόμοιρο κορμί ! Θάποθάνης και σύ μιὰ μέρα έτσι άξάφνα θα σε σκεπάζη η αίώνια μαβρίλα που δε σβύνει ποτέ, η μαβρίλα η άπεραγτη που μέσα της, χωρίς να φανῆ, σκροπιά και διαλύεται κι' η φωτεινότερη λάμψη.

Συλλοίδου το ! Το σκοτάδι, ποῦ τόσο φοβάσαι

τόρα και ξέρεις, σε άγκαλιάσει απ' τη μέρα κείνη και θα ξήσες μέσα σ' αφτό αφανισμένο κ' άγνωριστο. Σε λυπιούμαι που θα χαθῆς άδικώς στο μεγάλο σύννεφο που πάντα σε φοβίζει.

Γιατί να μη πλανῆς ποτέ το λογισμό σου ως εκεί ;

Γιατί να κλωσῆς και να σπρώχνης με το χρυσό σου πιδαράκι την Άλήθεια ; Θεε πάντα να ζῆς έτσι, άνοιαστα κι' άσυλλοίστα ; .. σε θάβει ; σε φοβίζει ; .. σῶχασε... μη... μη χλωμαίνεις...

Μά πρέπει να φύγης γρήγορα απ' τον κόσμο, το θέλω σαν όχτρος—ποιός φίλος ζητά το θάνατο ; κι' όμως είμαι φίλος, φίλος που ζω στον άέρα ψηλά και δε μιλά ποτέ με το κορμί μου. Τ' άφησα' είναι τώρα κάμποςος καιρός το ξέρεις δά ! πάντα μπόδιο μου ἦτανε στις ιδέες μου και στα όνειρά μου.

Θέλω λοιπό να ποθάνης σύντομα... σε φαντάζουμαι ένα δροσολουμένο ξανθό άγεράκι που θα σε χαίρουμαι στην έρημιά μονάχος. «Ωχ ! Όλπιδα μου ναι ! ο Θεός μου θα σε στελή κοντά μου μιὰ μέρα να με δροσίσης που καίγουμαι και τότε θα σ' έχω δική μου.

Ναι θα καίγουμαι και σύ, Δροσούλα μου, θάρρης να με δροσίσης που θάσαι άέρινη και δροσερή όπως πάντα σ' άντιρέβουμαι.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤ' ΑΠ' ΤΗΝ ΚΟΥΤΑΛΗ

ΣΤΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑ

ΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

«Ο τρόπος αυτός—μας λέγει—έάν δεν μας δίδει το όριστικόν πρότυπον της έθνικής μας γλώσσης φανερώνει όμως την φυσικήν μέθοδον κατά την οποίαν τείνει να διαμορφωθή αυτομάτως (!!!) η γλώσσα εις ένιαίον όργανον όλων των ειδών του λόγου και του αισθητικού και του έπιστημονικού.»

Έδω άρχίζει να κυκλοφορεί έντός του έρεθνητικού όψαρκιού το ύγρον πυρ της έμπνεύσεως και σε λίγο μ' όλο το αυθόρμητον χυμίζει προς το άγκίστριον. «Δέν είμπορώ όμως ν' άποκρύψω ότι δια την αισθησιν μου το τεμάχιον αυτό που άντέγραφα παραπάνω, όπως όλη η άριστοτεχνική μετάφρασις του «Άμλέτου» από τον Πολυδαν, είναι από τα ζωντανότερα, άρμονικώτερα και φυσικώτερα πρότυπα της γλώσσης αυτής, η οποία τείνει να κατασταθή η ένιαία γλώσσα του έθνους, επί της οποίας θα συναντηθή μιάν ήμέραν όριστικώς ο γραπτός λόγος του καλλιτέχνου, του σοφού και του έπιστήμονος. Π. Ν.»

Το τεμάχιον αυτό το όρεχτικό και μουσικομωρδάτο που έκανε τον ψαρά να κρεμαστει όριστικώς από τ' άγγιστρι του, να το:

«Νά είναι τις η να μην είναι, ίδου το ζήτημα
«Αν θέλη ευγένεια της ψυχῆς όλα να στέργη
Τά πικρά βέβη που άκοντίζει τύχη άχρεία
«Η σ' ένα πέλαγος κακών άρματομένους
«Αντίστασιν να κάμης και να παύσης» όλα.

Θάνατος—ύπνος—τίποτε άλλο και αν είπούμε
Πώς μ' έναν ύπνον παύει ο πόνος της καρδιάς
Και οι τόσοι κτύποι, της σαρκός άρχαία κλήρα,
Θά ἦτον τέλος άξιο των θερμών ευχών μας.

Άμλέτος Πράξις Γ'. Σκηνή Α'.

(*) Συνέχεια από τα φύλλα 92, 93 και 94.

Φαντάζεσαι άνθρωπο στη στάση του Χάμλετ υποχρεωμένο να ξέρι απόξω την Άττική Γραμματική για να μπορεί να κλίνει το τις ; τίνος ; τίνι ; τίνες ; τίνων ; τίσι ; τίνας ; — τις ; τινός ; τινί ; τινά ; τινές ; τινών ; τίσι ; τινάς ; Κ' άφτά όλα γιατί ; για να μην πει «Η ν ά ν κ ι κ α ν ε ι ς η ν ά μ η ν ε ι ν κ ι η ν ά μ ι λ ε ι κ α ν ε ι ς σ ά ν ά ν θ ρ ω π ο ς η ν ά β ο υ β α ί ν ε τ α ι ν ά τ ο ζ ή τ η μ α . »

Σου χαρίζω τ' άλλα πολύτιμα πετραδάκια της ένδοξης κλήρας που μας ξεκληρίζει έλευνά άπομεινάκια.

Απ' όλην τέλος τούτη την τρομαχτική βαλιδοσκόπηση του Πόντου του Ίκαρίσιου το πετροβόλημα της θάλασσας και το τραβοκόπι του γρύπου, τί ξεκαθάρισε ; Μια λαπίνα !

Καιρός πηιά να ξεκουραστει ο ψαράς μονολογώντας στην έλευθέρ του μικτη.

Έσπούδασ' έχ ! Ψυχολογίαν

Ίατρικήν και καλαισθητικήν

Κ' άλλοι μου και όνειροκριτικήν

Με έφεσιν καρτερικήν

Κ' ίδου εγώ φτωχός, μωρός

Όσο και πρώτερα σοφός.

Όλο εκείνο το διπλοτριπλοροδόσταμα της όνειροψυχολογίας και φυσιοκαλαισθησίας καταστάλαξε στο πόση έμπνευση κ' αυθόρμητον θα δείξουν οι συγγραφεί στην έλευθερομιξία τους και πόσο γούστο κ' άντοχη το κοινό κατεβάζοντας τα μαγειρέματά τους.

Για έργο που της τωρινῆς γενεάς οι διαλεχτοί πρέπει με νοῦ καθαρά συνειδητό, με λογισμό άδολο ν' άνοίξουν δρόμο, με καρδιά θερμή να οδηγήσουν τις νέες γενεές, για τέτιο έργο μας προσφέρει ο καλαισθητος και κριτικός έρεθνητης οδηγός το αυθόρμητον κ' άπ' την έμπνευσιν της έλευθερομιξίας. Στα παιδιά μας για να τα φωτίσει και να τα ένθουσιάσει ολόψυχα σ' αφτή την έσωτερική του ένους άναμόρφωση — το άυτόματο ν με το όποιον όλα θα γίνουον μονάχα τους.

Καμαρωμένη έπιστήμη Κ' άψηλή Φιλοσοφία !

Πώς κ'θ' έλπίδα δεν τη χάνει ο νοῦς

Που είναι σε κούφια λόγια κολλημένος

Σκάθει με χέρι άχόρταγο για θησαυρούς

Κ' αν βρει σκουλικία είν' εύχαριστημένος

Νά τι έπαθες κ' έσύ ! Πολύ δε διαφέρουν, μη νομίζεις, οι έλευθερομιξτικές καλαισθησίες απ' τα σκουλικάντερα που μετά τη βροχή βρίσκεις στο χῶμα έφοκολα κ' άπάν' άπάνω.

Για θησαυρούς μας έτοιμάσ' ο έρεθνητης θησαυρούς έπιστήμης και καλαισθησίας. Ψυχρῶς την φύσιν και φιλοσοφίαν των φαινομένων μᾶς φοβέρισ' ότι θα έξετάσει. Άλλά στη φύση τι σημασία του φαίνουονταν ναχαι τ' ώραίο, δε μᾶς το είπει έτσι θα καταλαβαίναμε όχι τέτοια την φιλοσοφία των φαινομένων' άφτά φιλοσοφία δεν έχουν. Άν έχει, θάχει ο νοῦς που τα θωρεί.

Τι ; μη νόμισες κ' έσύ πώς τ' ώραίο στη φύση τη ζωντανή έγινε για να μᾶς έμπνεει καλαισθητικές γνωμολογίες ; Κακή έπιστήμη και ψυχρή φιλοσοφία ! Δέν είν' ο άνθρωπος της πλάσης το κέντρο ! Τη ζωή με καρδιά θερμή, μ' άγάπη να την κοιτάζεις ! Άλλιώς τα ώραία δε θα τα νιώσεις. Στη φύση που ζει τ' ώραίο με τη ζωή την ίδια είναι σφιχτοδεμένο, μ' εκείνης τις θεμελιακές ανάγκες, τη διατήρηση, τη νέωση, την αιώνωση του είδους.

Τό όντο είτε μηχανικά κ' άσυναίσθητα, είτε από ένστικτο, η στους άνωτερους οργανισμούς και με συναίσθηση ζητά να διακριθεί απ' τα όμια του, ζητά να το ξεχωρίσουν, να το προσέξουν, να τ' άγαπήσουν, κ' έτσι ζητώντας να περάσει στην άθανασία, άθανατίζει το είδος του. Με της ζωῆς την ύπαρξη σφιχτά δεμένη, ζωῆς κ' άθανασίας τεχνίτρα είναι